

2011:31

Interpellation av Eivor Karlsson (MP) om tidproblemen inom hemtjänsten

Dnr 327-1220/2011

Flera stadsdelsförvaltningar, oklart hur många, förefaller skära ner på tidsåtgången för beviljade insatser inom hemtjänsten.

TV4 Nyheterna har, efter att många hört av sig, granskat både Hemtjänstföretaget Carema och den kommunala hemtjänsten. Anledningen var att anhöriga och anställda ansåg att de äldre, i vissa fall, får betydligt mindre hemtjänsttid än vad avtalet säger. Granskningen av Carema presenterades i mitten av april. Och nu har ytterligare en granskning gjorts som presenterades i mitten av maj.

Reportern visade upp en stor mängd brev som kommit till redaktionen. Och sa att det är många i den här högen som håller med om att oavsett vem som driver hemtjänsten så får dom inte den vård och omsorg som de har rätt till.

TV4 Nyheterna har granskat arbetsscheman från personalen på Carema i Farsta. Ur det räknade man ut hur mycket tid företaget tillbringat hos sju olika pensionärer. Det blev sammanlagt drygt 430 timmar i månaden. Men enligt TV4:s källor hade de sju rätt till över 610 timmars hemtjänst. 180 timmars hjälp saknades alltså.

Reportrarna bestämde sig för att kolla upp hur det förhöll sig. Det gjorde de genom att kontrollera hur personalen rörde sig ute hos de äldre. Sammanlagt under de två dagar som reportrarna granskade var Carema på plats 70 procent av den tid de skulle. Även Maria (fingerat namn) och hennes syskon bestämde sig för att klocka företagets personal under fyra dagar. Resultatet av deras undersökning blev att personalen var på plats knappt halva tiden.

–Men faktum är att vi utför de insatser som ska göras där, svarade Caremas regionchef. På halva tiden? undrade reportern. – Tiden är inte det viktiga här. Det viktiga är vilka insatser som ska göras, svarade regionchefen.

Men Maria menade att det står i beslutet att man ska få komma ut på promenader. –Det har vi inte sett just mycket av. Och hälften av beviljade insatser är inte OK, ansåg Maria vars föräldrar både är över 90 år. Båda har dessutom

stora behov av hjälp för att få mat, gå på toaletten, gå ut på promenader och inte minst få sällskap och social kontakt.

I mitten av maj kom nästa reportage av TV4 om hemtjänsten. Fler vittnade om vad de ansåg som hemtjänstföretagens fusk. –När jag såg det här reportaget om Carema så kände jag direkt att det gäller överlag över hela stadsdelen, sa en anställd med huva och förvrängd röst.

Anställda som hört av sig till TV4 har sagt att man kanske måste anteckna aktiviteter som man kanske aldrig har gjort och anhöriga som vittnar om duschar, promenader och städning som inte blivit av. Personalen blir stressad. Arbetsmiljön sämre. Du kan inte städa en 2-rummare på 50 minuter. Man får svepa över det värsta för att sen rusa iväg till nästa, sa den anställde i huva. För några år sedan ansågs städtiden av en 2-rummare ligga på närmare 1,5 timmar.

Men ansvarig tjänsteman ansåg att sådana här förhållanden är ovanliga. – Nu är det enstaka fall som du har kommit in med, sa tjänstemannen i TV4. Men andra brev som redaktionen fått in från anhöriga och personal säger att det står att de ska få promenader, städning och social kontakt men så får de inte det. Det verkar vara väldigt utbrett. Håller du inte med om det, frågade reportern. –Nej, det gör jag inte. En utredning pågår om ersättningsmodellen så vi tittar på det här, sa tjänstemannen.

Oavsett en utredning får eventuellt fusk med antalet hemtjänsttimmar inte förekomma. Om behovet förändras bör ny bedömning göras och meddelas den äldre och de anhöriga.

Åldrandet och hjälpbehoven kan se olika ut för olika personer. Den enskildes behov ska vara avgörande för besluten. Konsekvenserna av timnedskärningar – där avtalet inte följs – får negativa följder genom försämrade service till de äldre.

Mot bakgrund av ovanstående uppgifter ställer jag följande frågor till ansvarigt borgarråd:

1. Hur lång tid anser du att städning av en 2-rummare bör få ta i normalfallet?
2. På vilket sätt kan en översyn av ersättningsmodellen bättre garantera att beviljade insatser verkligen utförs?
3. Anser du att hemtjänstpersonalens arbetsmiljö är tillfredsställande?
4. Avser du att tillsätta någon undersökning av det påstådda fusket angående beviljade timmar inom hemtjänsten?

Stockholm den 23 maj 2011

Eivor Karlsson